

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. június 19.

Vasárnap.

XXIII. évfolyam. 49. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyiltterek díja előre fizetendő.

A legújabb párt.

(Ü. L.) A szabadelvű pártba beolvadt volt nemzeti párt, újra folytatni akarja az önálló alapon álló életét. Az újbóli önálló pártta alakulás megtörtént. Azzal azonban mindenki tisztában van az országban, hogy Apponyi és pártja vihetnek ugyan szónoki szereplést a parlamentben, de aktiv szerepe Apponyinak aligha fog lenni és így természetesen a kisebb tehetségű pártfeleinek sem. Azt azonban tagadni nem lehet, hogy mint ellenzék, szolgálatokat tehet hazájának, mert hiszen az az eszmék tisztázására vezet, ha pró et kontra, a felmerülő kérdések megvitatatnal.

Senki kétségbe nem vonhatja, hogy teszem fel az állami közigazgatás-féle kíváncsian csak amolyan akadémiakusi fejtegetés volt, amíg azt napirendre nem tűzte a volt Apponyi párt. Az eszme hódított és a kérdés ma már ily alapon fog megoldatni. Más eszméket is vetett Apponyi és pártja a felszínre, a mik ha nem is voltak mindig a legtisztábbak, de idővel leszűrődve sok bevált abból. Hogy egyebekre ne hivatkozzak, hatalmas anyagot adott a párt a közigazgatás rendezésére nézve, a párt álláspontját Szilágyi Dezső fejté ki 1881-ben a parlamentben óriási keretű beszéd kíséretében. Igaz, hogy kissé zür-zavaros munkálat volt, de hát az anyag is oly nagy volt, hogy azt határozott alakban kidolgozni képtelenség. De viszont sok bevált később a programból, mert az ily iránybani

eszmecsere ezzel a nyilvánosság elébe vitetett.

Én tehát az Apponyi Albert gróf ellenzékieskedését, valamint a multban meddőnek nem tartám, azonképpen az ujabbi ellenzékieskedése is termékenyítőleg fog hatni az eszmék tisztázására és a közélet menetére is befolyással lesz. Egy oly tehetség, mint Apponyi, az nyom nélkül nem vész el, és a magyar parlament nivóját emeli szónoklataival. A jászberényi beszéde is a szónoklati mű remeke, habár ujat nem is mondott azon az egyen kívül, a hol önönmagát mutatta be. Egyebekben részben elfogadta Bánffy-párt programját és így az önálló vámterületi alapot is, habár ez utóbbit nem egyszerre kívánja megvalósítani, más egyebekben az általánosság terén mozgó kijelentéseket tett.

De az már meglepő, hogy Apponyi nagyon is tisztában van azzal, hogy ő kormányra aligha fog jutni valaha!... Meglepő azért, mert ritka ember az, aki önmagát ismerné. Apponyi pedig jól ismeri önmagát, hiszen ő mondá: „multamra mondhatom, hogy az a hosszú pálya, melyet megfutottam, meddő csak reám nézve volt, de az országra nézve nem.” Majd egy más helyen meg imigy rajzolja meg önmagát: „Régi barátaim más vezéreket keresnek, nem kifogásolom eljárásukat, de abban azt látom: mint a nemzet kedvezőtlen verdiktjét vezéri hivatottságomról. Tagadhatatlan, hogy eszméim tért nyertek, míg magam egyénileg tért vesztettem.

Helyesen fogtam föl tehát a nemzeti politika tartalmát, de nem értek annak taktikájához; esinálom tehát tovább azt, amibez értek, és nem foglalkozom azzal, amit nem tudok.”

Ennél mesteribb rajzot adni Apponyiról nem lehet!... Az ország ezt jól tudta, de úgy látszik tudja maga a gróf is. Csak egyben téved Apponyi, abban, hogy ő a taktika hiányára vezeti vissza személyének a meddőségét. Holott nem az. Az ő gyengesége az — ingadozás. Magával örökké tépelődik. Hirdet eszméket, de mikor kezd megérni az elvetett mag, megijed és átveszi a kerékkötő szerepét. Ez a folytonos ingadozása tette őt lehetetlenné a kormányra jutásra és félt attól ő maga is. Ezt látva a nemzet, nem ismerte őt el vezető államférfiának. Nem bíztak abban, hogy nem viszi-e zátonyra az országot a magamagát marcangoló természetével. Ez a nyitja, hogy ő kis csoport élén áll s nem a miniszteri székben ül óriási tehetségével. „Taktikázás”-ról nincs mért beszélni, mert ha ahhoz nem is ért állítása szerint, azért bátran juthat miniszteri tárcához. De egy oly betegsége van e nagy embernek, amivel lehetetlenség nemcsak miniszteri tárcához jutni, de annál kevésbbé vehetni át egy ország vezérletét.

Apponyi Albert grófnak ily tulajdonsággal az ellenzékieskedés terén lehet csak szerepe. És itt továbbra is tehet hasznát nemzetének. S mert ő a jövőből azt olvassa ki, amiként választóinak mondá: hogy majd

T Á R C A.

Fürdőink.

Irta: Senki.

III.

Kovácsna.

A „Fortyogótól” éjszakra már benéztünk az elrejtett kászoni fürdőbe, mely a legjobb klimatikus kies fürdő és a linde wieseni gyógyvízel vetekedő kiváló hatású szénsavas u. n. „borvízzel” méltán dicsékedhetik, hogy az „páratlan.”

Vessünk most már egy pillantást délre is a csoda forrással bíró kovásznai fürdőbe is. Már a környezet is olyan, hogy az emberi szem valami fenséges képet lop be a lélekbe. Égfele törő magas hegyvidék zárja el a határt Brassó és csángó falvak felé; azt hinné az idegen mikor először tekint szét derült időben a vidék felett, hogy Svájceba tévedt; keleten a zágoni hegyek vadregényes tája — a zabolai lombdus erdő elvegyítve a grófi park sötétlő fenyvesével, nyugaton a torjai hegylánc elbájoló konturjai, éjszakon a Nemerő és Sándor tető fenséges kupjai szegélyzik a láthatár széleit.

Oly megnyugvást adó érzelmet kelt az emberi lélekben az Unak csodás alkotása itt Háromszéken. A kiesike állomásnak virág-ágyakkal hitette porondjáról gyors lábú székely ponyk repítik az idegent a barátságos kis városba, melynek minden ablakában viruló virágok és mosolygó halovány arcu leány fejek káldikálnak kíváncsiskodva, vajjon ki jó megintelen?

A piacnak nevezett patak hordta köves téren, a nagy sétány szélén allapodik meg a hunyorgó szemű löldömítő és azt modja: „Tessen szállás után nézni a fürdőhöz közel” — „És kit ajánlana bátyám?” — kérдем az atyafit. „Hát Pitroff urat — ha van még nála hely, mert ott a legjobb minden.”

Leszállani, fizetni, Pitroffot keresni egy órát tartott nem podagrás lábaimnak, mignem végre fáradtan Vajnafalva végén már közel az erdőhöz egy zöld vadszőlős zsindelyes kis házban találtam magamat, mely kívülről parasztháznak, belülről pedig valóságos Pannónia szállodabeli kényelmes salonszoba ölelt magába.

Soha sem nittem volna, hogy a közrendi székely házak oly takarosak, tiszták és egészségesek, mint a hogyan azt itt is másutt is tapasztaltam.

Mosolygó képű menyecske kérdezte, hogy ott ebédelek-e nála? Végig néztem a takaros fehérnépet, megvizsgáltam a kezét — mert ez a fő, milyen an-

nak a keze, a kinek beíém jár a főztje. Fejér volt, mint a kalács és gömbölyű, mint a milói szobor esonka váll nyulványa — még a köröm is szép ovális és rózsaszínű.

Rá is vágtam, hogy igen.

Nemsokára alkalmam nyílt elbírálni, hogy a jó Isten jó helyre rendelt. A kis korbten volt az ebédlő zöld csep között hófehér abroszokkal elterített asztalkákon fehér porcellán, fehér khinai ezüst serírozás. Milyen volt az étel? Fenomenális, ha elég ez a jelző és hogy jól esett-e — az is kétségtelen, mert a kura végén 80 kilót vittem Pestre az 55 helyett.

A jegyesem elsőrnyedett és kijelentette, hogy köztünk vége mindennek. Gondoltam: „Gombház, ha leszakad, lesz más” — csak hogy örökre vége a gyomor katarusnak, a mit kimosott a „Hoigác”.

Hát ez mi a csoda? Bizony igazi csoda! Szeldített karlsbádi borviz, a gyomorbajosok egyedüli üdvözítője és gyógyítója Isten jóvoltából.

Azelőtt nem is gondolták a jó kovásznaiak, hogy mit rejt a pocsolya, melyen a havasi pásztor a csordát italta, ha nem volt elég viz a havasi pataokban szárazság idején.

Küldött aztután a Jehova ide erre a vidékre is egy csoda doktort — ügyeset és fiatal. Ez mindent megszokott figyelni és azt tapasztalta, hogy a mely bocika „ivutt” a pocsolyából, hát azon ott helyben

reá is lesz szüksége a nemzetnek; — hát lehet, hogy talán ez is bekövetkezik, ha határozott irányt követ a nemzet egy kiforrot férfiut fog ő benne látni, addig is azonban, amíg ezen jóslat teljesülne, mi őszintén kívánjuk, hogy majdék megint ne szólhasson így magáról, a miként ezt most tevő választói előtt: a megfutott hosszú pálya reám nézve meddő volt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház jun. 15-iki ülésén Tisza István gróf miniszterelnök válaszolt az előző nap elhangzott beszédekre, — kimutatva, hogy a magyar kormány azért takarékoskodott a költségvetés megállapításánál, hogy a hadsereg, mely az ország létfeltétele, több juthasson.

Kimutatta továbbá, hogy a kormány politikájában nemzeti irányt követ.

Ezután Polónyi Géza általános derűtlenség között határozati javaslatot nyújtott be arra nézve, hogy a ház utasítsa a kormányt tett ígéreteinek megvalósítására, mert azokból eddig semmit sem váltott be.

Feltűnő elismeréssel beszélt Apponyi Albert grófról és Bánffy Dezső báróról, kik öntudatra ébredtek.

Végül kijelentette, hogy ha a kormány ígéreteit be nem váltja, ő is az obstrukció élére áll.

Tisza István gróf válaszolt Polónyi beszédére, mire Polónyi újabb felszólalása után az ülés véget ért.

A sajtó becsülete.

Mikor szabadságharcunk hajnalán, az emlékezetes napon a sajtószabadságot proklamálták, a lelkesedők tábora ebben egy új kor kezdetét látta.

A gyűlölt cenzura bilincseit lerázni: a vágyak netovábbja volt. S az igaz horfiak szemében egy szabad ország közeledésének reménye csalt öröm könnyüket.

A sajtó élén az értelem, nemes ideálok képviselői és forrón dobogó szívek ékes szavú tolmácsai állottak.

A szókimondás, . . . az óles bírálat illott nekik, mert véleményük, visszhangja volt a jobbák nézetének; szívük és lelkük együtt dobogott az ország legkiválóbbjainak szívével és lelkével.

Hogy áll azonban ez ma? . . .

A sajtó szabadsággal is úgy jártunk, mint sok mással. Nem tudunk élni vele. Annak szeplőtelen zászlaját jobbaink, a hivatottak, — kiengedték kezükből — s éretlen ficsurok tölték fel magukat gyakran erkölcsbírákúl s sokszor hűtlen eb módjára ön vaszkukat is megugatva.

olyan tünet mutatkozott, mintha 10 gramm ricinust vett volna be.

Másnap korán reggel merített belőle egy üveggel és megitatott belőle borral vegyítve a legénynyel. A hatás Jancsinál is mutatkozott, mert öt perc múlva eltűnt a csűr háta mögött és este pillulát kért a gyomor mosás ellen.

„Heuréka” kiáltott fel az új doktor.

A „A puszkaport nem én találtam fel, de a „Horgácot igen.” — És úgy történt, hogy vegyelemezés után kitűnt milyen áldást adott vele a világnak. Ezer és ezer üveg fogyott el a kiváló gyógyhatású „Horgác” vízből azon félévszázad óta, hogy az örökké mosolygó doktor ur rá ragasztotta az első cédulát, az első üvegre.

Jó magam is egy ilyen üres üvegek köszönhetem, hogy kévéren folyik le az életem. A vasuti kupétában ott maradt Brassóban és unalomból mint idegennek ez a szó Horgász is újság volt és elolvastam a feliratát — megkezdtem a próbát és vidáman énekelek ma is Alleluját.

Még nevezetesebb e német hatású viznél a nagy tükör fürdő, a hol a nemzeti trikolorunk a szélben méltán hirdeti, hogy te csuszos lába pasas remélj, szeress és higgyél a „Pokol sarának.” Reméld mikor ide jössz podagrás zsábás végtelgajdál szeresd e sarat, mert meggyógyított és higgyed, hogy itt minden beteg inu ember meggyógyult — ha kellő utasítással használta Kovásznát.

Az egységes magyar állam eszme, . . . a nemzeti eszmény vajmi ritkán kap helyet a sajtó hasábjain, hanem e helyett a mérhetlen hatalmu betűkbe öntött ólom a legtöbbször idegen érdekek szolgálatába szegődött s igen gyakran az önzésnek, a gyűlöletnek, az indokolatlan hajszának véreibeiként teljesíti szentségtelen hivatását.

A szeplőtelen tiszta leányzó, a kit nemzeti emelkedésünk előhírnökének tekintettük, egy pár évtized alatt minden érdekekkel, pénzért kacérkodó személyltyé alacsonyodott. Szentségtörő kezekkel nem átalja belenyulni a család szentély rejtekébe s az igaz barátság feltéve őrzött oltáráról szedi áldozatait, de, ha az érdeke úgy kívánja, felemeli a névtelen alakokat s igyekszik fehérre mosni a legfehérebb szerecsent is. Nemzet-nevelő hivatásából egyszerű üzérre, önérdékhajszássá vedlett nem kímélve sem családot, sem barátot, sem becsületes munkást.

Az önmagukat az írői gárdákba feltölt firkon-cokat, morált nem ismerő erkölcsbírákat kell leszoritani a sajtó munkásai közül oda, a hová minden tehetség és hivatás nélkül illenek a közönséges munkára és akkor remélhetjük, hogy a becsületes sajtó megint fennon hordozhatja az ő szeplőtelen zászlaját.

SZINHÁZ.

Blaháné Kézdivásárhelyen.

A magyar népdal felkent királynője, a magyar nemzet pacsirtája, bűbajos csalóganja: Blaháné megtartotta ünnepélyes bevonulását Kézdivásárhelyre, jobban mondva: e város polgárainak szívébe. És e bevonulás egy valóságos diadalut volt, tele fénnel, tele ragyogással, tele mámorral, tele édes gyönyörűséggel, a mint hogy nem is lehet az másképpen, a hol ez a csodálatos asszony megjelenik.

Blaháné jött és — győzött. A székely város műpártoló közönsége meghódolt a haza legnagyobb népszimnű énekesének, a magyar dal édesajku pacsirtájának, a magyar népet hivatott interpretálójának s virágokkal: a hódolat, a bámulat és hála virágaival szórta tele diadalutját, mely örök betűkkel lesz beírva e kis város kultúrhistoriájába.

A Vigadó Erdélyben páratlanul álló nagy terme akkora intelligens közönséget még nem látott s egyhamar nem is fog látni, mint Blaháné első fellépte alkalmával június 16-án a „Piros bugyelláris”-ban. És ez a nagy közönség igaz érzésekkel, meleg szívvel ünnepelte Blahánét. Az ünnepelés egy óriási gyönyörű babékoszoru nyílt színen való ünnepélyes átadásával kezdődött. A koszorút, melynek égszínké szallagján e felírás volt: „A nemzet csalóganjának — Kézdivásárhely műpártoló közönsége,” egy

tekintélyes küldöttség élén a színpadon Gáspár István főgimnáziumi tanár adta át a következő szép üdvözlő beszéddel:

„Méltóságos Báróné Asszony!

Mélyen tisztelt művésznő!

Megremegtető merész volna a gondolat, egy pillanatra is feltartóztatni Méltóságodat tündéri művészetének deszkáin és más hangot hallatni, ha édes kötelességünk nem volna a kézdívisárhelyi lelkes közönség nevében tudomására hozni, hogy szívünk elé van készülve, lelkünk ki van tárva művészetének gyönyörét befogadni. Már nevének említése, közeledésének híre ezen hatás előidézésében varázslatként működött. És most itt közvetlenül színe előtt mit mondjunk üdvözlőre? Véleményem szerint legyenek egyszerűek a szavak, mint Méltóságod is az egyszerűségnek legnagyobb művésznője s egyéniségének természetes kisugárzásával lesz mindenütt a szívek Uraője. Mi távol vagyunk ugyan attól a központtól, mely csodás művészetének már több évtized óta szent muzsás bérkévé lett, de annak lehe, melege annak csattogása is áthatott. Olyan az, mint a sferák zenéje, titkos gyönyörűséggel olvad át a magyar lelkébe. Története is van annak, nem annyira tinta-val megírva, mint inkább a nemzeti öntudat egyik legszebb diadalaként a szívekben rejtegetve.

Igen, mert a magyar nép egyszerű lelke, nyelve, éneke és tánca lelt e művészetben subtilis eszményítést, naiv ragyogást. Azért több nekünk Méltóságod, mint a franciának Benhárd Sára, az olaszoknak Duse Eleonora, mert míg ezek klaszicitásnak kápráztat, a Méltóságod egy egész nemzetet felmelegít és gyönyörben ringat el.

Igen! Mi az édes izgalom boldog sejtelmével s az előre kivívott hála elkötelezettségével üdvözljük és várjuk művészetének megnyilatkozását. Tudjuk, hogy minden koszoru nyújtás és összehalmozás is csak ismétlés s méltóztassék tudomásul venni, hogy ez mégis igazi elmulasztatlan ismétlése, refrainja egy egész nemzet hódolatának. Legyen tehát refrain a mi átnyújtandó koszorunk is, illatát adja meg lelkünk halálja és elragadtatása, melylyel önmagát előre boldognak szüggerálja.

Vegye át tehát e koszorút és vegye át birodalmát, hol korlátlanul uralkodik és hogy még soká uralkodjék: szívünkben kívánjuk: Éljen!”

Percekig tartó óriási taps és lelkes éljenzés hangzott föl a beszéd nyomában, melyre Blaháné röviden, meghatottan mondott szívből jövő köszönetet a lelkes óvációért, mire ismét felhangzott az éljenzés és taps, hogy aztán megkezdődött az előadás, újra és újra ismétlődőké nyílt színen, jelenetek után, sokszor és melegebben.

Török bírónt alakította Blaháné a „Piros bugyelláris”-ban. Hogy hogyan játsza meg szerepét: könnyű leírni. Ugy, a hogy csak Blaháné tudja azt

nyire zsábás lábu fővárosi ismeretlen firmákból állott. Mind nyögött, mikor ide jött és mind ugrosott, mikor eltávozott.

Egy szelíd bécsi német lányka, a kinek „Ischias” volt az élete átka itt teljes gyógyulást talált.

Én láttam az első mosolyt fakadni vértelen elkékkült ajakán, mikor egy heti kura után már séta pálcá nélkül jött vissza az apja karján a feredőből.

Igaz, hogy én ma sem tudom, mitől gyógyult fel ez a fáradt kis madár, a pokol sarától-e, avagy a gözlőtől.

Mert van ám itt gözlő is. Ez is csoda hatása nem víz — de levegőgáz. Van itt egy pince forma kamara. Körülötte padok és ülőkék. A ki a vízi kúrát megkezd — a gözlőt is rendesen utána felkeresni.

Kéngáz jó a föld alól és az képes meleget terjeszt el a benne levő testrészekre; egészen az izzadásig fokozódik ez a föld alatti gáz okozta forróság, különösen enervált egyéneknek. Láttam egy kiölt, sápadt — fonyadt képű ruét — a ki orpheumi életet élt — ez a szerencsétlen léha 20 éves dendi rögvést, izzadott mint a futó paripa, ha beleült a gözlő likba. Csoda látni mentem néha-néha az unalom óráiban a társaságnak újságot mutogatva és ott találtam a seladót minden alkalommal ott ülni dervisi nyugalommal.

Egy hónap múlva már ő is kezdte az élete ujra . . . de mérsékelten és esendesebben, mint

széles Magyarországon: utólérhetetlen természetességgel, utánózatlan művészettel, lebilineselő bájjal és igazi érzéssel. Bűbájos dalai szívből fakadtak s úgy lopózkodtak be mindnyájunk szívébe, mint az édes szerelem az ifjúba. A közönség mindegyre tapsolt, éljenzett, ujjazott, s végehossza nem volt a kihívásoknak.

A többi szereplő is sok elismerést, sok tapsot aratott. Eddig is előkelő színvonalon állott a társulat működése, ma azonban valóban kivétel nélkül excelláltak. Szívesen nyújtjuk oda nekik is az elismerés palmariumát. Igyekeztek méltók lenni a nagy művésznőhöz.

Blaha Luiza pénteken folytatta nagysikerű vendégszereplését a Tót leányban ugyanazon érdeklődés, ugyanazon lelkesedés mellett, mint előző este. Az óváció, melylyel első megjelenésekor a közönség fogadta, újra és újra megújult és dalai után elemmentáris erővel tört ki. Több virágcsokrot nyújtottak fel a nagyművésznőnek, aki az egyszerű tót leányt annyi közvetlenséggel, oly szeretetre méltósággal és édességgel játszta meg, mint két óvtizeddel ezelőtt. Hangja ma is a régit: csengő, ezüstös Dalai elbájoló. A különben drámai tekintetben gyenge darab csak Blahának köszönheti, hogy még mindig műsoron van.

Ensemble méltó volt a nagy művésznőhöz. Pápai személyében (Misó, tótlegény) itt, vidéken is kiváló parnere akadt a nagy művésznőnek. Holczi Ilona és Tomborné szintén kitettek magukért, valamint ezuttal is igen jók voltak Vadász, Gózon és Baróthi. A tót aratót egy idegen színész: Miklósi Gyula játszta meg, amit ugyan a színlap nem jelzett, de mi a hangról, a játékról, az egyes mozdulatokról ráismertünk a kolozsvári színház néhány év előtti kiváló komikusára.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** Ifj. Gróf Haller János drt., Id. Gróf Haller Jánosnak, vármegyének érdemes főispánjának széptehetségű fiát, Borsodvármegye jun. 14-én tartott közgyűlése egyhangulag megválasztotta központi főszolgabíróvá Miskolcra. Az új főszolgabíró pár év előtt Hármasszék megye egyik aljegyzője volt s így mostani megérdemelt előléptetése vármegyénkben is bizonyára sokaknál rokonszenvvel találkozhat, a kik velünk együtt őszintén gratulálnak a választáshoz.

— **A m. kir. csendőrség köréből.** A honvédelmi miniszter a m. kir. csendőrségnél szervezett járás parancsnoki állásokra máj. 1-étől kezdődő ranggal kinevezte Bordás Lázár őrmestert, a koronás ezüst érdemkereszt tulajdonosát Kézdivásárhelyre, Szamosi László őrmestert Sepsiszentgyörgyre, Nemeth József őrmestert Nagyajtára, Szotyori Lajos őrmestert Hosszafaluba, Buday János őrmestert Csikszentmártonba.

azelőtt Budapesten Megfogadta a doktornak, hogy eljő még három szezonyra ide a kovásznai kurára és akkor megengedi neki, hogy nőül vegye a bécsi német anygalt, a kivel ott a gázlóban együtt tanulta a méla dalt.

„Felednélek — felednélek — de késő már

Mert nem lehet . . .“

Oh Kovászna, te beteg testek ispotálya, milyen a te levegőd, hogy ez még a bánatot is meggyógyítja?

Bizony mondhatom, hogy de pardon sok sok ifjú seladon bevált ám hej katonának kura után a nyáron.

Vannak azután, a kik ide csak mulatni — szórakozni jönnek, a kik sem testileg — sem lelkileg nem betegek. Valóságos szépség kiállítás van ugy vasárnaponként itt a sétátérén és semmi más. A mamuskák ide hozzák a férjhez adó tubuskát világ látni. Brassó és vidéke az rándul ki ide többnyire rövid időre.

A nyaraló családok hamar egybe olvadnak vidám kolóniákba az ide érkezett vendégekkel. Mondják, hogy ez orvosi utasítás, hogy ne érezhesse senki milyen unalmas lehetne a kovásznai kirándulás, ha hiányzanék ez a fosztelen barátkozás. A vajnafalvi kis házakban örök a dal és kacagás, egy-egy utca olyan, mint a galamb duca! — gerlebugás — gyöngyélet — dalolás — séta fürdés — erdőjárás — ez itt a szórakozás és semmi más.

— **Záró-ünnepély.** A kézdívásárhelyi polgári leányiskola önképzőköre, — az iskola záróünnepélyével kapcsolatosan — 1904. június 19-én d. u. 3 órakor az állami elemi iskolák tornacsarnokában díszgyűlést tart, a következő műsorral: 1. Üdvözlő, Gell Jánostól, éneklők a növendékek. 2. Lázár, irta Szabó Jenő, szavalja Medgyaszay Amál. 3. Induló, H. Licherstől, zongorán negykezre játszik Bányi Mari és Wertán Irma III. o. 4. Legenda, Havas Istvánról, szavalja Katona Ida IV. o. 5. Népdal egyveleg, éneklők a növendékek. 6. Polka, Fr. Behrtől, 6 kére zongorán előadja Bányi Mari III., Weiss Sári II. és Deák Marika IV. o. 7. Az utolsó sor, Várady Antaltól, szavalja Jakab Erzsike IV. o. 8. Az erdő alkonya, Schmörlertől, éneklők az ifjúsági énekkar. 9. A hontalan, melodráma, szövegét irta Vörösmarty, zenéjét Czobor, zongora kíséret mellett előadja Vajna Erzsike IV. o. 10. Kurucnóták, Káldyól éneklők az énekkar. 11. Cserebogár . . . magyar ábránd, Mihály J.-től, zongorán játsza Jakab Erzsike IV. o. 12. Monolog, Erdélyi Zoltántól, előadja Deák Marika IV. o. 13. Magyar nótákat játszik, cimbalmon Welnerreiter Erzsike IV. o. 14. Népdal egyveleg, éneklők a növendékek. 15. Az önképzőkör évi működéséről beszámol Jakab Erzsike önképzőköri alelnök. 16. Alföldi tavaszdal, éneklők az ifjúsági énekkar. 17. A jutalmak és bizonyítványok kiosztása és a tanév ünnepélyes bezárása. 18. Rákóczi-induló, 4 kére alkalmazta Poor Vilmos, előadják: Jakab Erzsike és Vajna Erzsike IV. o. növendékek. Az ünnepélyre a t. szülőket, tanügybarátokat és a felügyelőbizottság tagjait tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

— **Sorozás.** Az 1904. évi újoncok sorozása Kézdivásárhelyen jun. 17-én vette kezdetét s 20-án ér véget a kézdíjárás részéről; június 21-én Kézdivásárhely város részéről soroznak.

— **Székely (közimunka) tanfolyam Kézdivásárhelyen.** Az országos közimunkára nevelő egyesület nyári tanfolyamát Kézdivásárhelyen ez évben is meg fogja tartani Guttentberg Pál igazgató vezetés alatt. A tanfolyamra az idén új tagokat nem vesznek föl, csupán azon tanítók vesznek részt benne, akik a múlt évben hallgatták a tanfolyamot. Az idei tanfolyam július 20-án veszi kezdetét.

— **Közimunka kiállítás.** A kézdívásárhelyi áll. polgári fiúiskola növendékei által egész év alatt készített székely munkákból jun. 20. és 21-én, a vizsgálatok folyama alatt az iskola helyiségében kiállítást rendez a székely buzgó tanítója Biró Sándor polg. isk. tanár. A kiállításra, melyet díjtalanul megtekinthetnek, felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

A székely vasutak. A m. kir. államvasutak igazgatóságához f. évi július 9-ig a m. kir. államvasutak kezelésében levő marosvásárhely-szászrégeni helyi érdekű vasut Szászrégen állomásától a tervezett Déva állomásáig mintegy 26 klm. hosszban kiépítendő vasútvonalon létesítendő alább megnevezett munkákra

és teljesítményekre a munkák és teljesítmények a következők: Az összes föld- és sziklanyomok; a vízmentesítő és esúszások ellen biztosító munkák; az ültetvények, burkolatok, fonások, védművek és az utépitmények összes munkái; továbbá a hidak és az áteresztők alapozási és falazási, valamint vasbeton munkái, a műtárgyak vasszerkezetére helyzendő falalkotórészek, a 20 m. nyílásig terjedő pálya-műtárgyak és bármily nyílású egyéb műtárgyak fasszerkezetei; a felépitmény kavicsolása és lerakása, valamint a felépitményi anyagok és a vasbeton áteresztők vasalkatrészeinek szállítása Szászrégen állomásról a felhasználási helyekre; az épületek, a vízbeszerzésre szükséges létesítmények; végre a pályabaosztás és elzárás előállítása. Ajánlatokat csak a felsorolt összes munkákra és teljesítményekre együttesen lehet tenni. Az ajánlat benyújtását megelőzőleg, de legkésőbb 1904. évi július hó 8-ik napjának déli 12 órájáig 32,000 K. bántapénzt kell letenni a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (VI., Andrassy-ut 75. szám, földszint.) (5534.)

— **Merénylet a cár ellen.** Londonból táviratozzák, hogy a Daily Mayl pétervári levelezője értesül, hogy Carskoje Selóban, a hol a cár jelenleg tartózkodik, 6-áról 7-ére forduló éjszaka két pokolgépet találtak szivarskatulyákban. Az egyik pokolgép az ebédelőben volt, a másik a kihallgatási teremben s mind a kettőnek mechanizmusa funkcionált. Az udvar körében természetesen a legnagyobb iparkodással agyon akarják hallgatni az esetet és azokat, akik a felfedezésről tudnak, szigorú titoktartásra utasították. Az is magától értetődő, hogy a legnagyobb határozottsággal megcáfolták a pokolgépekről szóló leleplezéseket, de ez mit sem változtat azon a tényen, hogy az eset minden részlete igaz.

— **Felvétel a katonai iskolákba.** Közönséges tesszük, hogy a cs. és kir. hadapród-iskolákba az 1904—1905-iki tanév kezdetén (szeptember közepén) körülbelül az alább megnevezett számban fognak növendékek felvétetni és pedig: a bécsi, budapesti és prágai gyalogsági hadapród iskolák I-évfolyamában mindegyikbe = 90. A károlyvárosi, a morvaországi königsfeldi, a Krakó melletti Cobzowi, a nagy-szebeni, trieszti, marburgi, a Grätz melletti libenau-i a pozsonyi, az innsbruki, a temesvári és a Pétervárad melletti katonai gyalogsági hadapród iskolák, valamint a Kassai és a leiberg-i hadapród iskola I. évfolyamában mindegyikbe = 30—50. A bécsi és a traiskircheni tűzér hadapród iskolák I. évfolyamában mindegyikbe = 80. A hainburgi utász hadapródiskola I. évfolyamában = 50. A mährisch-weisskircheni lovassági hadapród-iskola I. évfolyamában = 50. Pályázhatnak, 14—17. éves ifjak. Pályázati határidő, 1904. aug. 15-ig. Bővebb értesítést a tanácsnál lehet kapni. Kézdivásárhelyen, 1904. június 8-án. Dobay János, h. polgármester.

— **Eladó padok.** A kézdívásárhelyi polg. leányiskolában 32 drb üléses, jó karban levő pad eladó. Értekezni lehet a nevezett iskola igazgatója Balázs Márton, vagy gondnoka Biró Sándor tanárral.

C S A R N O K.

Vándoruton.

Irtá: Bojta.

Bimbóznak már a rózsák, a levegőt édes rezedailat tölti be s kényelmes nádszékemen megpihenve hallgatom a méhek zümmögését.

Már a hegyek mögé tövedt a nap — de bucsugara még megpihen a toronytetőn s azt zománcos glóriába vonja.

Este van. Halad már kulesával a harangozó s száll erdőn és völgyön át az estharang szava: Gingallang — giling-galang.

— Istenoml! — onnyit rebegnek csak hálááhitattal s azután elgondolkozom.

Ime a sors még egyszer rám mosolygott — van hova lehajtsam a fejem. És azután száll, száll a gondolatom szürke, gomolygó felhős ég alá.

I.

Szitál az eső a fejem felett s én bőrig ázva, könnyű kis kabátban haladok a mágányos vándor uton

No meg a sétatéri zene. Igen — ez is itt valami. Vidám nótát soupé-esárdást, mazur-polkát hallani. Mikor én itt viteltem, a mi Bodor Lajkink húzta a magyar álmagat dalokat édesen. Ő hangversenyezett itt az ő új bandájával.

Hát ki is tett magáért, mert lefőzte a kispesti zenész ösmérőseimet, a kiket én órákon át hallgatom méléző lélekkel . . . ha lehet . . .

Hullott is a „bángó” a „tángyérba,” tudom hogy az életben nem lesz sok ily napja mint mikor az ő vezetése mellett oly ésszhangzó szépen — oly szívrehatóan és keservesen szólott a muzsika, mikor a klarinétos úgy rikojtatta: „Gyöngye violának letörött a szára.” — Az én bánatomnak nincs vigasztalása.

Ki is használták a gavallér jogász fiuk Vászár helyről. A hány leány itt nyaralt Kovásznán, mindeniknek éjjeli zenét adtak — ne legyen panassza senkinek.

Mily édesen hangzott a csillagos éjben Vajna-falván a fatu végen visavi voelem.

Emlékszik-e még „Édes” mint sugta a cimbalom szólója:

„Álmom megédesül minden estére mivel

Pillám zártakor — képeddel alszom el.”

Rógen volt — ugy-e — minek is emlékezni!

„Ugy sincs annak értelme!”

Tudja azt mindenki — csak ő nem a kovásznai jogyakornok — a fekete kis bajusz esinos viselője. Igaz-e?

Csak megyek — ösztönöm visz s én nem tudom meddig, hova — azt tudom csak, hogy Isten csarnokában járok, ki a mezők lilimát ruházza s táplálékkal látja el az ég madarait.

Hasogató fájdalmat érek a lábaimban. Este van — jó volna ledülni. Nedves a föld — hideg az éjszaka.

Nézek az égre s az eső az arcomba szítja! Bár egy csillagot látnék ragyogni egy szakadozó felhő-foszlányon át, hogy lenne betlehem-i csillagom!

Nincs. Az ég szürke, vigasztalan — se árny, se fény — köröskörül egyforma vak — homály. De ott sötétlik ime valami. Alaktalan tömeg, amelynek közvonaát elnyeli a föld és az ég — a homály, de úgy hív megpihenni!

Rádülök — puha, meleg. Még farkasszemet nézek a homálylyal — de aztán kendővel elfödöm az arcom s míg hallgatom az essőcseppek egyhangú kopogását — minden — az egész világ álomba merül.

Álom! te ékesítet a tévelygőknek koldusron-

gyait, palástod elföd bűt s gyötrelmeket! — Te vagy a szenvedők örök barátja — nekik a legnagyobb jótémény. Álom! ringass édes szenderbe s ha vándorutra kel ismét a nap — gyöngéden ront le fátylad szemekről, hogy meg ne lepjen, hogy ne fájjon a fölébredés!

Dallal köszönt a hajnal s míg a fény a homálylyal haragra kel — erdő, mező, — berek dalos lakója hirdeti a nap — a fény győzedelmét.

És fogja botját már a vándor, míg önfeladten vidám dalba kezd.

II.

Alkonyul ismét s tolul a felleg. — A nap korongja távol, fölötte vértócsába mártott barnás felhő-rojtok függenek, csak egy-egy foszlányon tör elő itt-ott rózsaszínű fény.

A földműves aggódva emeli kezét a szemei fölé, a vándor megáll, kémleli az égi vándorok futását s szeme oda téved, hol az ég könnyezve mosolyog.

Ott szakadoznak a felhők, hét színben aranyos iv támadt s visszfénye ott reszket a futó habon, hol bárkáját oldja a halász. Ég és föld így ölelkezik, két ország határán.

Tul a vizen az elhagyott haza — emitt az idegen föld, melyre a vándor dalolva lépett. Most leborul valamit érez, jégburka alatt mozdul a szív.

Sóhajta fölkel, már indulóban megáll — néz s könnye gyülemlik.

Ki tudja, mit érez? Ti sem vándor felhők, ti sem futó habok! — ti sem költöző vándormadarak! Ő csak lerogy — gátat se vet már könny inek — úgy zokog ott!

Ezalatt megvijja esatáját a fénnel a homály — már nehéz cseppek hullnak a magasból s a vándor odébb áll.

Az arca komor még, de fáj — dalma enyhült, mert a szív balzsama a könny.

„Bizony, bizony mondom néktek: Boldogok, akik sírnak!”

HIRDETÉSEK.

50 évi siker!

Eszéki ARCKENŐCS és eszéki SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztálanságát

Valódi csakis a DIENES J.C. „SZALVATOR”-gyógyszertárból

Eszéken, felsőváros:

1 tégely eszéki arckenőcs ára	70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan	1 korona.
1 tégely kézi paszta	1 20 fillér.

Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfellelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

64. 7-10.

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Sz. 238 - 904. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a k.-vásárhelyi kir. járásbíróaság 1904. V. 152. számú végzése következtében Dr. Herepei Iván ügyvéd által képviselt Balnis Benedekné javára, altorjai Márton Jánosné ellen 600 K. s jár. erejéig 1904. évi május hó 6-án fogatatosított kiölégítési végrehajtás utján foglalt és 1070 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, hákok, kocsik, lószekér, két borjuzó bival, házi butorok és szerelvények végre értékpapírok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. j.-bíróaság 1904-ik évi V. 152. sz. végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek bíróság már megállapított költségek erejéig Altorja község házána leendő eszközölésére 1904. évi július hó 1-ső napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz

a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1904. június hó 13-án.

(92. 1-11) **Kakutsi Ádám,**
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetések
olcsó áron
felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

PÉNZ

4% - 0%

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi előrangupénzintézetektől a földbirtok és ingatlan $\frac{3}{4}$ értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

MELLER LAJOS és TÁRSAI

bankbizomány

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(77. 12-12.)

(Törvényszékieleg bejegyzett cég.)

(Válasz bályog.)

Butor

ugy készpénzért, mint
kellő biztosíték nyújtás
mellett részletfizetésre
is kapható

Ifj. Jancsó Mózes

butoraktárában

Kézdivásárhelyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Csizsár József utóda **Szabó Lajos** urnál.

70. 15-30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.